

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เล่มที่ ๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม เจ้าหน้าที่ไปแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่ลูกหนี้ในข้อหาความผิดฐานฉ้อโกง
หลังจากนั้นลูกหนี้จดทะเบียนยกที่ดินให้แก่บุตร จะถือว่าเจ้าหน้าที่จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้
ลูกหนี้ชำระหนี้ อันจะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหน้าที่หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๙๐๕/๒๕๖๑

ความผิดฐานโกงเจ้าหน้าที่ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐ นั้น เจ้าหน้าที่ต้องใช้หรือจะใช้สิทธิ
เรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว และลูกหนี้รู้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ใช้หรือจะใช้สิทธิดังกล่าวแล้ว
ยังโอนทรัพย์สินให้ผู้อื่น โดยมีมูลเหตุจงใจเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

โจทก์ไปร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยข้อหาฉ้อโกง ก่อนวันที่จำเลยโอนที่ดินให้แก่บุตร
ทั้งสองของจำเลย การร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนของโจทก์ย่อมนำไปสู่การยื่นฟ้องคดีอาญา
ของพนักงานอัยการ ซึ่งรวมถึงการเรียกทรัพย์สินหรือราคาที่ดินที่โจทก์ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการ
กระทำความผิดแทนโจทก์ด้วยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ อีกทั้งเมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดี
โจทก์จะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๐ หรือไม่ก็ได้
ดังนั้น โดยการร้องทุกข์ของโจทก์ ไม่ว่าต่อมาโจทก์จะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์หรือไม่
ก็มิใช่เป็นการเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่ดินที่โจทก์สูญเสียไปจากการกระทำความผิดขึ้นโดย
พนักงานอัยการดำเนินการแทนแล้ว โจทก์ไม่จำเป็นต้องทวงถามหรือฟ้องคดีแพ่งเพื่อบังคับชำระหนี้อีก
การร้องทุกข์ของโจทก์จึงเป็นกรณีที่โจทก์จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยชำระหนี้
แล้ว เมื่อจำเลยมีเจตนาทุจริตยกยอกเงินโจทก์ และโจทก์ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยแล้ว จำเลยจึงรู้แล้วว่าโจทก์จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้
การที่จำเลยโอนที่ดินให้แก่บุตรทั้งสองของจำเลยจึงเป็นไปเพื่อมิให้โจทก์ได้รับชำระหนี้ การกระทำ
ของจำเลยจึงเป็นความผิดตามฟ้อง

คำถาม ผู้ซื้อโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของบุคคลอื่นเพื่อนำเงินไปชำระค่าที่ดินให้แก่
ผู้ขายแทน ผู้รับมอบมิได้นำเงินไปมอบให้แก่ผู้ขาย แต่เอาเงินนั้นไปเป็นของตนเอง จะมีความผิด
ฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๔๔/๒๕๖๒

โจทก์ร่วมโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยเพื่อให้จำเลยนำไปชำระค่าที่ดินให้แก่ ก. ตามที่โจทก์ร่วมได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษากฎหมายของโจทก์ร่วม แต่จำเลยมิได้นำเงินของโจทก์ร่วมไปมอบให้แก่ ก. จำเลยครอบครองเงินของโจทก์ร่วมแล้วเบียดบังเอาเงินนั้นเป็นของตนเองโดยทุจริต การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานยักยอก

คำถาม ขณะถูกควบคุมตัวยังไม่มี การแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิตามกฎหมาย หากหลบหนีไปในระหว่างนั้น จะมีความผิดฐานหลบหนีระหว่างที่ถูกคุมขังของเจ้าพนักงาน หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๑๕/๒๕๖๑

ความหมายของคำว่า เจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญานั้นนอกจากกฎหมายระบุไว้ชัดว่าเป็นเจ้าพนักงานแล้ว ยังหมายความรวมถึงบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราวและไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ ก. ผู้ร่วมจับกุมจำเลยเป็นพนักงานราชการ ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยพิทักษ์อุทยานมีหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ ก. จึงเป็นบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ ก. จึงเป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ การที่จำเลยสลัดเชือกหลุดแล้ววิ่งหลบหนี จึงเป็นการหลบหนีที่ถูกคุมขังตามอำนาจของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ไม่จำเป็นต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิตามกฎหมายแก่จำเลยก่อนแต่อย่างใด จำเลยมีความผิดฐานหลบหนีระหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

คำถาม ผู้รับจำนำนำทรัพย์สินที่จำนำไปขายให้แก่ผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้จำนำภายหลังจากพ้นกำหนดระยะเวลาผ่อนผันการชำระหนี้แล้ว จะเป็นความผิดฐานยักยอกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๙๒/๒๕๖๑

จำเลยรับจำนำรถกระบะไว้จากผู้เสียหายแล้วจำเลยขายรถกระบะดังกล่าวให้แก่ผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย แม้ผู้เสียหายรวบรวมเงินได้ครบถ้วนพร้อมที่จะไถ่ถอนรถกระบะดังกล่าวจากจำเลยหลังจากพ้นเวลาที่จำเลยผ่อนผันให้แล้วก็ตาม แต่ตาม

ป.พ.พ. มาตรา ๗๖๕ การบังคับจำนำจะกระทำได้ด้วยการขายทอดตลาดเท่านั้นจำเลยไม่มีสิทธิที่จะขายรถกระบะดังกล่าวด้วยวิธีการอื่น การที่จำเลยขายรถกระบะดังกล่าวจึงเป็นกรขายโดยไม่มีสิทธิ ถือว่าเป็นการกระทำโดยทุจริต จำเลยจึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก

คำถาม เข้าไปในบ้านของผู้อื่นเพื่อจะลักทรัพย์ แต่ยังไม่ได้แตะต้องตัวทรัพย์เพราะมีผู้มาพบก่อน จะเป็นความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเคสสถานแล้วหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๕๐๘/๒๕๖๒

ในวันเวลาเกิดเหตุจำเลยไปเรียกชื่อ ค. หลายครั้ง ที่หน้าบ้านที่เกิดเหตุเพื่อจะขอซื้อสุรา จากนั้นจำเลยจัดหน้าต่างบ้านที่เกิดเหตุชั้นล่าง และถีบประตูหลังบ้านอย่างแรงหลายครั้ง แล้วปีนขึ้นไปบนหลังคาห้องน้ำหลังบ้าน จัดหน้าต่างบ้านที่เกิดเหตุชั้นบนแล้วปีนเข้าไปในบ้าน จากนั้นจำเลยเดินลงไปทางบันไดพบ ธ. และ ว. ธ. ใช้ไฟฉายจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องไปที่ใบหน้าจำเลย จำเลยจึงวิ่งหลบหนีไป การที่จำเลยจัดหน้าต่างบ้านที่เกิดเหตุโดยไม่มีเหตุอันสมควรแล้วลักลอบเข้าไปในยามวิกาลโดยคาดว่าไม่มีบุคคลได้อยู่บ้าน ถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาจะลักทรัพย์ผู้เสียหาย เมื่อจำเลยเข้าไปในบ้านได้แล้ว จำเลยเดินลงไปชั้นล่างซึ่งเป็นบริเวณร้านขายของชำทันที แม้จำเลยจะยังไม่ได้แตะต้องตัวทรัพย์ก็ตาม แต่การกระทำของจำเลยดังกล่าวถือว่าใกล้ชิดต่อผลที่จะเอาทรัพย์ไปได้ จึงอยู่ในชั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว เพียงแต่กระทำไปไม่ตลอดเพราะมีผู้มาพบจำเลยก่อนที่จำเลยจะลักทรัพย์ของผู้เสียหายไป การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเคสสถานในเวลากลางคืนโดยเข้าทางช่องทางซึ่งทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้า และโดยใช้ยานพาหนะตามฟ้อง

คำถาม ภายหลังเกิดเหตุละเมิดเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย บิดาของผู้ตายตามความเป็นจริงได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาผู้ตาย ดังนี้ บิดาผู้ตายจะเรียกค่าชดเชยอุปการะเลี้ยงดูจากผู้ทำละเมิดได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๔๓๖/๒๕๖๒

ขณะเกิดเหตุละเมิด จ. ผู้ตายเป็นบุตรนอกสมรสของผู้คัดค้านซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยา กับ ค. มารดาของผู้ตาย หลังจาก จ. ผู้ตายถึงแก่ความตายผู้คัดค้านได้จดทะเบียนสมรสกับ

มารดาของผู้ตาย เป็นผลให้ จ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านกับมารดาของผู้ตาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๗ บัญญัติให้การเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายมีผลนับแต่วันที่เด็กเกิด แม้เหตุละเมิดเกิดขึ้นขณะ จ. มีอายุ ๒๑ ปีเศษ และถึงแก่ความตายไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านและ ค. บิดามารดาของ จ. จดทะเบียนสมรสกันภายหลังย่อมมีผลให้ จ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายนับตั้งแต่วันที่ จ. เกิด จ. จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดานับแต่นั้น การทำละเมิดเป็นเหตุให้ จ. ถึงแก่ความตาย ย่อมทำให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นบิดาขาดไร้อุปการะ การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

คำถาม ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเกี่ยวกับราคา อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินที่ต้องชำระในแต่ละงวดและระยะเวลาการผ่อนชำระ เป็นการแปลงหนี้ใหม่อันทำให้หนี้เดิมระงับ และผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๔๔/๒๕๖๒

โจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตกลงทำบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเกี่ยวกับราคาค่าเช่าซื้อรถยนต์ อัตราดอกเบี้ย จำนวนเงินค่าเช่าซื้อในแต่ละงวด และระยะเวลาการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเท่านั้น อันมีลักษณะเป็นเพียงการกำหนดเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้และระยะเวลาการชำระหนี้ใหม่โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีเจตนาให้หนี้ที่เช่าซื้อตามหนังสือสัญญาเช่าซื้อระงับสิ้นไป แล้วมาบังคับกันใหม่ตามบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้ออันจะถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้และเป็นการแปลงหนี้ใหม่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๙ เมื่อบันทึกแนบท้ายสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวไม่ใช่เป็นการแปลงหนี้ใหม่อันทำให้หนี้เดิมระงับ โจทก์จึงยังมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ผู้ค้ำประกันตามสัญญาเช่าซื้อให้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบต่อโจทก์ได้

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ